EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.11.2012
COM(2012) 659 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2011 O ŽIVILIH IN ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2011 O ŽIVILIH IN ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

1. PRAVNA PODLAGA IN OZADJE

Člen 7(3) Direktive 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem[1], določa, da države članice vsako leto predložijo Komisiji:

– rezultate pregledov objektov za obsevanje, zlasti kar zadeva skupine in količine obsevanih živil in živilskih sestavin ter uporabljenih doz,

ter

– rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in postopke za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

Člen 7(4) Direktive določa, da Komisija v *Uradnem listu Evropske unije objavi*:

– podrobne podatke o odobrenih objektih za obsevanje v državah članicah in vse spremembe njihovega statusa,

– poročilo na podlagi informacij, ki jih predložijo nacionalni nadzorni organi.

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011. Vsebuje zbirko podatkov, ki jih je 25 držav članic predložilo Komisiji. Bolgarija in Malta nista predložili podatkov.

Informacije o splošnih vidikih obsevanja živil so na voljo na spletišču Generalnega direktorata Evropske komisije za zdravje in potrošnike[2].

1.1. Objekti za obsevanje

V skladu s členom 3(2) Direktive 1999/2/ES se lahko živila in živilske sestavine obsevajo le v odobrenih objektih za obsevanje. Odobritve za objekte v EU izdajajo pristojni organi držav članic. V skladu s členom 7(3) morajo države članice Komisijo obvestiti o odobrenih objektih za obsevanje.

[1] UL L 66, 13.3.1999, str. 16.

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm.

Živila in živilske sestavine se smejo obsevati samo z naslednjimi viri:

– gama žarki iz radionuklidov ^{60}Co ali ^{137}Cs;

– rentgenskimi žarki iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne energije (največje kvantne energije) 5 MeV ali pod njo;

– elektroni iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne energije (največje kvantne energije) 10 MeV ali pod njo.

Seznam odobrenih objektov za obsevanje v državah članicah je objavila Komisija[3].

1.2. Obsevana živila in živilske sestavine

Obsevanje posušenih aromatičnih zelišč, začimb in vrtnih zelišč v EU je dovoljeno z Direktivo 1999/3/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o izdelavi seznama Skupnosti za živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem[4]. Poleg tega je 7 držav članic uradno sporočilo, da ohranjajo nacionalna dovoljenja za nekatera živila in živilske sestavine v skladu s členom 4(4) Direktive 1999/2/ES. Seznam nacionalnih dovoljenj je objavila Komisija[5].

Vsa obsevana živila, ki vsebujejo eno ali več obsevanih živilskih sestavin, morajo biti označena z izrazom „obsevano“ ali „obsevano z ionizirajočim sevanjem“. Če se obsevani proizvod uporablja kot sestavina v sestavljenem živilu, sta enaka izraza navedena poleg njegove oznake na seznamu sestavin. Kadar gre za proizvode, ki se prodajajo v razsutem stanju, se ta izraza navedeta skupaj z imenom proizvoda na označbi ali obvestilu na zabojniku, v katerem so proizvodi, ali poleg njega.

Za izvajanje pravilnega označevanja ali odkrivanje proizvodov brez odobritve je Evropski odbor za standardizacijo (CEN) na podlagi mandata Evropske komisije standardiziral več analitskih metod.

2. REZULTATI PREGLEDOV OBJEKTOV ZA OBSEVANJE

Ta oddelek poročila obravnava rezultate pregledov objektov za obsevanje, zlasti kar zadeva skupine in količine obsevanih proizvodov ter uporabljene doze. Glede na informacije držav članic so pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi, potrdili skladnost objektov za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednjih razpredelnicah so prikazane skupine in količine proizvodov, obsevanih v odobrenih objektih v državah članicah EU leta 2011.

2.1. Belgija

[3] UL C 265, 1.9.2012, str. 3.
[4] UL L 66, 13.3.1999, str. 24.
[5] UL C 283, 24.11.2009, str. 5.

Odobren je en objekt.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	238,129	6–9
Zamrznjeni žabji kraki	3 050,944	5
Perutnina	1 378,752	5
Ribe, lupinarji in mehkužci	153,122	3–5
Dehidrirana kri, plazma in koagulati	84,1	6–9
Vrtnine	4,86	3–5
Riževa moka	44,25	3
Jajčni beljak	32,805	3
Arabski gumi	2,1	3
Kolostrum (samo za namene veterinarskih raziskav)	41,887	0–10
Skupaj	**5 030,949**	

2.2. Bolgarija

Odobrena sta dva objekta. Za leto 2011 ni bilo predloženih podatkov.

2.3. Češka

Odobren je en objekt.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	24,2	4–10
Skupaj	**24,2**	

2.4. Nemčija

Odobreni so štirje objekti. V dveh objektih živila niso bila obsevana.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	152	<10
Skupaj	**152**	

2.5. Španija

Odobrena sta dva objekta. V enem objektu živila niso bila obsevana.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	307,546	<10
Skupaj	**307,546**	

2.6. Estonija

Odobren je en objekt.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	19,2	10
Skupaj	**19,2**	

2.7. Francija

Odobrenih je pet objektov.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Perutnina	114,418	5
Arabski gumi	69,198	3
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	0,66	10
Zamrznjeni žabji kraki	510,625	5
Skupaj	**694,901**	

2.8. Madžarska

Odobren je en objekt.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	142	3–8
Skupaj	**142**	

2.9. Italija

Odobren je en objekt. Leta 2011 ni bilo obsevano nobeno živilo.

2.10. Nizozemska

Odobrena sta dva objekta.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	199,585	6,4–7,3
Deli žab	352,611	4
Perutninsko meso	111,955	5
Dehidrirane vrtnine	446,802	2–4
Jajčni beljak	421,982	1,3
Kozice (zamrznjene)	38,478	3
Skupaj	**1 572,878**	

2.11. Poljska

Odobrena sta dva objekta.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	105,8	5–10
Skupaj	**105,8**	

2.12. Romunija

Odobren je en objekt.

Skupina proizvodov	Obsevana količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	20	8
Skupaj	**20**	

2.13. Združeno kraljestvo

Odobren je en objekt. Leta 2011 ni bilo obsevano nobeno živilo.

2.14. Druge države članice

V drugih državah članicah (Avstrija, Ciper, Danska, Finska, Grčija, Irska, Luksemburg, Litva, Latvija, Malta, Portugalska, Švedska, Slovenija, Slovaška) ni odobrenih objektov.

2.15. Povzetek za EU

Naslednja razpredelnica povzema količine živil (v tonah), ki so bila v letu 2011 obsevana z ionizirajočim sevanjem v odobrenih objektih za obsevanje v Evropski uniji.

Kategorija proizvodov	**BE**	**CZ**	**DE**	**EE**	**ES**	**FR**	**HU**	**NL**	**PL**	**RO**	**Skupaj**	***%***
Dehidrirana kri	84,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**84,1**	***1,04***
Jajčni beljak	32,8	0	0	0	0	0	0	422	0	0	**454,8**	***5,64***
Ribe, lupinarji, kozice	153,1	0	0	0	0	0	0	38,5	0	0	**191,6**	***2,37***
Žabji kraki	3 050,9	0	0	0	0	510,6	0	352,6	0	0	**3 914,1**	***48,52***
Arabski gumi	2,1	0	0	0	0	69,2	0	0	0	0	**71,3**	***0,88***
Zelišča in začimbe	238,1	24,2	152	19,2	307,5	0,6	142	199,6	105,8	20	**1 208,9**	***14,98***
Perutnina	1 378,7	0	0	0	0	114,4	0	111,9	0	0	**1 605,0**	***19,89***
Riževa moka	44,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**44,2**	***0,55***
Vrtnine	4,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**4,8**	***0,06***
Dehidrirani proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	446,8	0	0	**446,8**	***5,54***
Drugo	41,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**41,9**	***0,52***
Skupaj	**5 030,7**	**24,2**	**152**	**19,2**	**307,5**	**694,8**	**142**	**1 571,4**	**105,8**	**20**	**8 067,5**	***100***
% od skupaj	***62,36***	***0,30***	***1,88***	***0,24***	***3,81***	***8,61***	***1,76***	***19,48***	***1,31***	***0,25***	***100***	

3. REZULTATI PREGLEDOV V FAZI TRŽENJA PROIZVODOV IN METODE ZA UGOTAVLJANJE OBSEVANOSTI ŽIVIL

Naslednja razpredelnica prikazuje rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in metode za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

3.1. Avstrija

Analizirana živila	Število vzorcev: 126			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Zelišča in začimbe	44	0	0	EN 1788, EN 13751
Zeliščni čaji	39	0	0	EN 1788, EN 13751
Perutninsko meso	43	0	0	EN 1786
Skupaj	**126**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0%**	**0%**	

3.2. Belgija

Analizirana živila	Število vzorcev: 123			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Sadje	8	0	0	EN 1788
Prehranska dopolnila	19	0	2*	
Rezanci	26	0	0	
Vrtnine	12	0	0	
Zelišča	13	0	0	
Raki	21	0	0	
Mehkužci	22			
Skupaj	**121**	**0**	**2**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98,4 %**	**0 %**	**1,6 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

3.3. Bolgarija

Podatki za leto 2011 niso bili predloženi.

3.4. Ciper

Analizirana živila	Število vzorcev: 6			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Posušene vrtnine, zelišča in začimbe	6	0	0	EN 13751
Skupaj	**6**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.5. Češka

Analizirana živila	Število vzorcev: 40			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Ribe in lupinarji	1	1	0	EN 1785
Proizvodi iz zeliščnega čaja	11	0	0	EN 1788
Začimbe	8	4	0	EN 1788
Prehranska dopolnila	1	0	0	EN 1788
Instant juhe z rezanci	3	0	0	EN 1788
Perutnina	3	0	0	EN 1785
Sveže sadje	3	2	0	EN 1788, EN 1785
Sušene gobe	3	0	0	EN 1788
Skupaj	**33**	**7**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**82,5 %**	**17,5 %**	**0 %**	

3.6. Nemčija

Analizirana živila	Število vzorcev: 2 912			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Sir, proizvodi iz sira z zelišči in začimbami	37	0	0	EN 1787, EN 1788, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Sir, proizvodi iz sira brez zelišč in začimb	33	0	0	EN 1788, EN 1784, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Začinjeno maslo	5	0	0	EN 1787
Jajca in jajčni izdelki	4	0	0	EN 1784
Meso (razen perutnine in divjačine)	4	0	0	EN 1786
Perutnina	92	0	0	EN 1784, EN 1786
Mesni proizvodi (razen suhomesnih proizvodov)	46	0	0	EN 1786, EN 1784, EN 1788
Suhomesni proizvodi	47	0	0	EN 1786, EN 1784
Ribe in ribji proizvodi	44	0	4*	EN 1786, EN 1788, EN 1789
Raki, mehkužci, školjke in druge vodne živali, vključno z njihovimi proizvodi	148	0	2* 2**	EN 1788, EN 1786, EN 1787, EN 1384, EN 13751, ASU§64 LFGB, L12.01-1
Juhe, omake, vključno z instant juhami in obroki	239	5	2* 5**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Žita in žitni proizvodi	44	0	3**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Stročnice, oljna semena, oreški	44	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Krompir, deli rastlin z visoko vsebnostjo škroba	26	0	0	EN 1788, EN 13751
Sveže vrtnine	17	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751

Posušene vrtnine	40	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Sveže gobe	11	0	0	EN 1788
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	142	0	6*	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Sveže sadje	65	0	0	EN 1784, EN 1788, EN 1787, EN 13751, EN 1385
Suho sadje in proizvodi iz sadja	49	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Kava	2	0	0	EN 1788, EN 13751
Čaj, čaju podobni proizvodi	211	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Pripravljene jedi in obroki	9	0	0	EN 1788, EN 1786, EN 13751
Prehranska dopolnila	121	0	12*	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termoluminescenca
Začimbe in dišave	183	1	3**	EN 1788, EN 13751, EN 1787, termoluminescenca
Sušena zelišča in začimbe	1 084	10	7**	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termoluminescenca
Drugo	98	1	0	EN 1788, EN 13751, EN 13708
Encimi	4	0	0	EN 1788, EN 13751
Skupaj	**2 849**	**17**	**46**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**97,83 %**	**0,58 %**	**1,58 %**	

* obsevanje ni dovoljeno ** nepravilno označeno

3.7. Danska

Analizirana živila	**Število vzorcev: 98**			**Uporabljena metoda CEN**
	skladni	**nejasni**	**neskladni**	
Prehranska dopolnila	23	0	3*	EN 13751, EN 1788
Zelišča in začimbe	42	0	0	EN 13751, EN 1788
Zeliščni čaj	3	0	0	EN 13751, EN 1788
Sušeni instant rezanci	16	0	3*	EN 13751, EN 1788
Juhe in omake	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Skupaj	**92**	**0**	**6**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

3.8. Estonija

Leta 2011 v fazi trženja proizvodov ni bil izveden noben pregled. V Estoniji ni laboratorijev, ki opravljajo analize za ionizirajoče sevanje. Zaradi omejenih finančnih sredstev vzorci za analizo niso bili poslani v tujino.

3.9. Grčija

Analizirana živila	Število vzorcev: 20			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Začimbe	9	0	0	EN 13751
Čaj	9	0	0	EN 13751
Zelišča	2	0	0	EN 13751
Skupaj	**20**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.10. Španija

Analizirana živila	Število vzorcev: 208			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Zelišča in začimbe	156	5	1**	EN 1787, EN 13751
Poparki	18	0	0	EN 13751
Suho sadje	13	0	0	EN 13708, EN 1787
Mehkužci	8	0	0	EN 1786
Meso	7	0	0	EN 1786
Skupaj	**202**	**5**	**1**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**97,12 %**	**2,4 %**	**0,48 %**	

** nepravilno označeno

3.11. Finska

Analizirana živila	Število vzorcev: 193			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Sušene začimbe in zelišča	95	0	2	EN 13751, EN 1788
Prehranska dopolnila, živila za posebne prehranske namene	35	0	3	EN 13751, EN 1788
Sadje, jagodičje, vrtnine	11	0	0	EN 13751, EN 1788
Čaj in zeliščni pripravki	20	0	1	EN 13751, EN 1788
Drugi pripravki	24	0	2	
Skupaj	**185**	**0**	**8****	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**95,8 %**	**0 %**	**4,2 %**	

* * nepravilno označeno ali iz objektov, ki jih EU ni odobrila

3.12. Francija

Analizirana živila	Število vzorcev: 112			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Zelišča in začimbe	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Zamrznjeni raki ali mehkužci	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Dehidrirane juhe in omake	9	0	3**	EN 1784, EN 1788
Prehranska dopolnila	10	4	2*	EN 1784, EN 1788
Žabji kraki	4	0	0	EN 1784, EN 1788
Jagnjetina	3	0	0	EN 1784, EN 1788
Perutnina	11	0	0	EN 1784, EN 1788
Predkuhani rezanci	1	1	0	EN 1784, EN 1788
Čaj	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Dehidrirano sadje, vrtnine, gobe	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Skupaj	**100**	**7**	**5**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**89,3 %**	**6,2 %**	**4,5 %**	

* obsevanje ni dovoljeno ** nepravilno označeno

3.13. Madžarska

Analizirana živila	Število vzorcev: 78			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Začimbe	60	0	0	EN 1788
Čaj	18	0	0	EN 1788
Skupaj	**78**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.14. Irska

Analizirana živila	Število vzorcev: 110			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Začimbe	13	0	0	EN 13751 (presejanje), EN 1788 (potrditev)
Zelišča in začimbe	26	0	0	
Začimbe	6	0	0	
Semena	8	0	0	
Testenine	2	0	0	
Rezanci	7	0	0	
Čaji	48	0	0	
Skupaj	**110**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.15. Italija

Analizirana živila	Število vzorcev: 423	Uporabljena metoda

	skladni	nejasni	neskladni	CEN
Ribe, mehkužci, raki	144	0	10	EN 13784, EN 1786, EN 1788, EN 13751
Zelišča in začimbe	90	0	1	EN 13783, EN13751, EN 1787, EN 1788
Meso	67	0	0	EN 1786, EN 13784, EN 13751
Česen in čebula	27	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Krompir	19	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Sušene gobe	11	0	0	EN 13708, EN13751
Vrtna zelišča	9	0	0	EN 1787, EN 13783
Oreški	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Suho sadje	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Žabji kraki	7	0	5	EN 1786, EN 1785
Sveže sadje	6	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Rastlinski ekstrakti	4	0	0	EN 13751
Prehranska dopolnila	3	0	0	EN 13751
Pšenica	1	0	0	EN 1787
Vrtnine	1	0	0	EN 1788
Zeleni čaj	1	0	0	EN 13751
Pekovski izdelki	1	0	0	EN 1787
Skupaj	**407**	**0**	**16****	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98,95 %**	**0 %**	**1,05 %**	

** nepravilno označeno

3.16. Latvija

Analizirana živila	Število vzorcev: 42			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Gobe (nasoljene, zamrznjene)	13	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010 SSI- Rapport 93-11(Sr 90)
Prehranska dopolnila	2	0	5*	EN 1788
Sušena zelišča in začimbe	4	0	0	EN 1788
Ribe in raki	10	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010
Česen	1	0	0	EN 1788
Sojina omaka	2	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Pomelo	1	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Mineralna voda	3	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SSI- Rapport 93-11(Sr 90)

Skupaj	**37**	**0**	**5**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**88 %**	**0 %**	**12 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

3.17. Litva

Analizirana živila	**Število vzorcev: 90**			**Uporabljena metoda CEN**
	skladni	**nejasni**	**neskladni**	
Prehranska dopolnila	23	0	0	EN 13783
Zelišča in začimbe	16	0	0	EN 13783
Čaj	34	0	0	EN 1378
Posušene vrtnine	17	0	0	EN 1378
Skupaj	**90**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.18. Luksemburg

Analizirana živila	**Število vzorcev: 20**			**Uporabljena metoda CEN**
	skladni	**nejasni**	**neskladni**	
Prehranska dopolnila	5	0	5*	EN 1788
Rezanci	10	0	0	EN 1788
Skupaj	**15**	**0**	**5**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**75 %**	**0 %**	**25 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

3.19. Malta

Podatki za leto 2011 niso bili predloženi.

3.20. Nizozemska

Analizirana živila	**Število vzorcev: 303**			**Uporabljena metoda CEN**
	skladni	**nejasni**	**neskladni**	
Žitni proizvodi	26	2	0	EN 13751
Posušene vrtnine in rastlinski proizvodi	28	0	0	EN 13751
Suho sadje in proizvodi iz sadja	40	0	0	EN 13751
Oreški in semena	40	0	0	EN 13751
Ribe in ribji proizvodi	26	0	0	EN 13751
Solate, testenine in juhe	31	3	0	EN 13751
Začimbe/arome	98	9	0	EN 13751
Skupaj	**289**	**14**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**95,4 %**	**4,6 %**	**0 %**	

3.21. Poljska

Analizirana živila	Število vzorcev: 229			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Sušena zelišča in začimbe	75	0	1	EN 13751, EN 1788
Oreški	21	0	0	EN 1787
Vrtnine (vključno s stročnicami)	14	0	0	EN 1788
Sadje	20	0	0	EN 1784, EN 1787
Ribe in morska hrana	22	0	0	EN 1786, EN 1788
Čaji	9	0	0	EN 13751
Zorjeni siri, skute, drugi siri, ki vsebujejo začimbe/zelišča	10	0	0	EN 1788
Vnaprej pripravljene jedi	15	0	1	EN 1788
Meso, drobovina, mesni proizvodi	16	0	0	EN 1786, EN 1784
Prehranska dopolnila	12	0	2	EN 13751, EN 1788
Živila za posebne prehranske namene	6	0	0	EN 1788
Skupaj	**225**	**0**	**4****	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98,25 %**	**0 %**	**1,75 %**	

** nepravilno označeno

3.22. Portugalska

Analizirana živila	Število vzorcev: 12			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Zelišča, začimbe in rastlinski ekstrakti	12	0	0	Tehnika PSL (fotostimulirana luminiscenca)
Skupaj	**12**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.23. Romunija

Analizirana živila	Število vzorcev: 79			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	78	0	1***	EN 1787, EN 13751
Skupaj	**78**	**0**	**1**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98,7 %**	**0 %**	**1,3 %**	

*** obsevano v objektu, ki ga EU ni odobrila

3.24. Švedska

Analizirana živila	Število vzorcev: 5	Uporabljena metoda

	skladni	nejasni	neskladni	CEN
Perutninsko meso (različnih ptic)	5	0	0	EN 1784
Skupaj	**5**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.25. Slovaška

Analizirana živila	Število vzorcev: 18			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Oreški	10	0	0	EN 1784
Oljna semena	3	0	0	EN 1784
Tuni v olju, zdrobljeni	1	0	0	EN 1784
Piškoti in žitne ploščice	3	0	0	EN 1788
Mesni izdelki	1	0	0	EN 1784
Skupaj	**18**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.26. Slovenija

Analizirana živila	Število vzorcev: 20			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Začimbe	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Prehranska dopolnila	4	1	0	EN 13751, EN 1788
Česen	4	0	0	EN 13751, EN 1788
Riž	1	2	0	EN 13751, EN 1788
Skupaj	**17**	**3**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**85 %**	**15 %**	**0 %**	

3.27. Združeno kraljestvo

Analizirana živila	Število vzorcev: 130			Uporabljena metoda CEN
	skladni	nejasni	neskladni	
Posušena zelišča, začimbe in vrtna zelišča	51	2	2	EN13751, EN 1788
Sveža in konzervirana (nesušena) zelišča in začimbe	14	0	0	EN13751, EN 1788
Razno	5	0	0	EN13751, EN 1788
Rezanci in dehidrirani azijski obroki	10	2	2	EN13751, EN 1788
Vrtnine	1	0	0	EN13751, EN 1788
Juhe in omake	11	1	1	EN13751, EN 1788
Prehranska dopolnila	17	2	1	EN13751, EN 1788
Sušene ribe in morska hrana	8	0	0	EN13751, EN 1788
Skupaj	**117**	**7**	**6****	

Skupaj v % analiziranih vzorcev	**90,00 %**	**5,4 %**	**4,6 %**	

** nepravilno označeno in ni bilo predloženih dokazov o obsevanju, izvedenem v odobrenem objektu

3.28. Povzetek za EU

Naslednja razpredelnica povzema analizirane vzorce in pridobljene rezultate za celotno Evropsko unijo:

DRŽAVA ČLANICA	SKLADNI VZORCI	NEJASNI	NESKLADNI VZORCI	SKUPAJ VZORCEV	% VSEH VZORCEV V EU
AT	126	0	0	126	**2,3 %**
BE	121	0	2	123	**2,2 %**
BG	NPP	NPP	NPP	NPP	
CY	6	0	0	6	**0,1 %**
CZ	33	7	0	40	**0,7 %**
DE	2 849	17	46	2 912	**54,0 %**
DK	92	0	6	98	**1,8 %**
EE	NAP	NAP	NAP	NAP	
EL	20	0	0	20	**0,4 %**
ES	202	5	1	208	**3,8 %**
FI	185	0	8	193	**3,5 %**
FR	100	7	5	112	**2,0 %**
HU	78	0	0	78	**1,4 %**
IE	110	0	0	110	**2,0 %**
IT	407	0	16	423	**7,8 %**
LV	37	0	5	42	**0,8 %**
LT	90	0	0	90	**1,7 %**
LU	15	0	5	20	**0,4 %**
MT	NPP	NPP	NPP	NPP	
NL	289	14	0	303	**5,6 %**
PL	225	0	4	229	**4,2 %**
PT	12	0	0	12	**0,2 %**
RO	78	0	1	79	**1,5 %**
SE	5	0	0	5	**0,1 %**
SK	18	0	0	18	**0,3 %**
SI	17	3	0	20	**0,4 %**
UK	117	7	6	130	**2,4 %**
TOTAL EU	**5 232**	**60**	**105**	**5 397**	**100 %**
	97 %	**1 %**	**2 %**	**100 %**	

NPP: ni predloženih podatkov.
NAP: ni bilo analitskih pregledov.

4. POVZETEK

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011. Poročilo vsebuje zbirko podatkov, ki jih je 25 držav članic predložilo Komisiji. Bolgarija in Malta nista predložili podatkov.

Leta 2011 je 24 odobrenih objektov za obsevanje v 13 državah članicah obratovalo v skladu s členom 7(2) Direktive 1999/2/ES. Odobren ni bil noben nov objekt za obsevanje. Noben odobren objekt za obsevanje ni bil zaprt. V letu 2011 pet objektov za obsevanje ni obsevalo živil (za dva objekta v Bolgariji ni bilo predloženih podatkov).

V državah članicah je bilo z ionizirajočim sevanjem skupno obsevanih 8 067,5 tone proizvodov, od katerih jih je bilo 90,45 % obsevanih v treh državah članicah: 62,36 % v Belgiji, 19,48 % na Nizozemskem in 8,61 % v Franciji. Najbolj obsevane skupine proizvodov so bili žabji kraki (48,52 %), perutnina (19,89 %) ter posušena aromatična zelišča in začimbe (14,98 %).

V primerjavi z letom 2010 (obsevane 9 263,4 tone) se je skupna količina proizvodov, obsevanih v EU, rahlo zmanjšala. V Franciji je bila z ionizirajočim sevanjem obsevana občutno manjša količina posušenih aromatičnih zelišč, začimb in vrtnih zelišč ter perutninskega mesa, in sicer 65 % oziroma 75 %. Na Nizozemskem je prišlo do 2,85-odstotnega povečanja skupne količine proizvodov, obsevanih z ionizirajočim sevanjem, predvsem zaradi velikega povečanja količine obsevanih jajčnih beljakov v letu 2011.

Za preglede v fazi trženja proizvodov je podatke predložilo 25 držav članic. Ena država članica ni opravila analitskih pregledov pri uradnem in inšpekcijskem pregledu, ker nima laboratorijev, ki opravljajo analize, pošiljanje vzorcev v tujino za analizo pa bi bilo predrago.

V 24 državah članicah je bilo skupno odvzetih 5 397 vzorcev, od tega 67,4 % v treh državah članicah (54 % v Nemčiji, 7,8 % v Italiji in 5,6 % na Nizozemskem). 5 232 vzorcev (97 %) je bilo skladnih z določbami direktiv, 105 vzorcev (2 %) je bilo neskladnih, pri 60 vzorcih (1 %) pa so bili rezultati nejasni. Razlogi za nejasne rezultate so najpogosteje povezani z nepotrditvijo pozitivnih rezultatov presejalnih testov in/ali z oteženim določanjem obsevanih sestavin v sestavljenih živilih, tudi če so bile označene. Glavna razloga za neskladnost analiziranih vzorcev sta nepravilno označevanje in prepovedano obsevanje; do neskladnosti pa lahko pride tudi zaradi obsevanja v objektih, ki jih EU ni odobrila. Razlogi za neskladnost so navedeni v vsaki razpredelnici z rezultati testov, opravljenih v vsaki državi članici.